

La diversitat és una peça fonamental en la sostenibilitat dels sistemes vius i dels sistemes agraris. A major diversitat, major capacitat d'autoregulació dels ecosistemes, ja que l'ample reservori genètic permet fer front a les possibles perturbacions, a les crisis, i adaptar-se als canvis ambientals, com per exemple, el canvi climàtic.

La cultura valenciana agrària és de les més riques en diversitat de cultius del món. Malgrat l'erosió genètica produïda a les últimes dècades fruit del canvi de model agrari de mitjans del segle XX, la tasca de selecció i cura dels nostres llauradors i llauradores durant anys ha permès que encara avui en dia les terres valencianes conserven molta diversitat als camps. Aquesta diversitat, però, continua estant en perill d'extinció, pel que cal conservar-la bé.

D'aquesta necessitat naix el Pla de Diversitat Agrària Valenciana. Un pla que es centra en conservar els recursos fitogenètics on cal: al camp. Cultivant les varietats, no només evolucionen adaptant-se a les condicions ambientals, sinó que poden ser conegudes i sol·licitades pels consumidors i consumidoras, i tindre la oportunitat de no ser oblidades per sempre. Cultivar-les i consumir-les és l'únic camí mitjançant el qual les nostres varietats tindran futur. Així, el Pla de Diversitat Agrària Valenciana intenta promoure la recuperació de les nostres varietats tradicionals, la conservació en camp, l'ús normal, la seua millora si cal i la divulgació entre els ciutadans i ciutadanes.

Una de les eines més rellevants del pla és el Catàleg Valencià de Varietats Tradicionals d'interès agrari, format per una selecció de cultivars antics descrits morfològica, agronòmica i culturalment, i de lliure

accés a la web de la Conselleria d'Agricultura i al servei de préstec. Són les llavors conegudes pels nostres avantpassats, ara accessibles i, a més a més, ecològiques.

Aquest pretén ser un catàleg **participatiu**, perquè les decisions del seu contingut es prenen en una comissió on està representat el sector agrari ample (agrupacions de llauradors i llauradores, sindicats i cooperatives agroalimentàries, universitats, centres de investigació, associacions per la conservació de la biodiversitat i la sobirania alimentària, associacions de consumidors i consumidoras...); **d'interès agrari**, perquè s'ha seleccionat aquelles varietats valencianes que puguen tindre interès de mercat, per ser diferents, productives o per ser signe identitari del camp valencià; **dinàmic**, perquè està en constant revisió per tal d'incloure noves entrades d'interès; **viu**, perquè les llavors d'aquestes varietats es troben a disposició dels productors que les sol·liciten a les estacions experimentals agràries d'Elx, Vila-real i Carcaixent, per tal que es conserven al camp, a mans dels productors i **amb perspectiva de futur**, perquè les varietats que en ell s'ofereixen esdevenen una oportunitat per a ells i les joves agricultores que s'incorporen al sector en un mercat diferenciat, de qualitat i sostenible.

Finalment el Pla de la Diversitat Agrària Valenciana ens proposa recuperar aquests valors propis, ens demana que coneixem i consumim les varietats que hem heretat i que ofereixen noves opcions de treball als i les agricultores locals. Totes i tots estem cridats a participar en aquesta conservació activa dels nostres recursos fitogenètics i la nostra cultura, en els nostres camps, en els mercats locals i en les nostres taules. El repte té gran interès i importància, participem-hi!

ÍNDEX DE VARIETATS

SOLANÀCIES

- Albergínia blanca
- Albergínia llistada de Gandia
- Albergínia roja
- Pimentó "del cuerno"
- Pimento "quatre morros"
- Pimentó valencià
- Pimentó nyora
- Tomaca mutxamel
- Tomaca del pebre
- Tomaca de pera
- Tomaca quarentena
- Tomaca rosada d'Altea
- Tomaca valenciana blanca
- Tomaca valenciana masclet

LLEGUMINOSES

- Garrofó pintat
- Bajoca de ferradura
- Bajoca mantega
- Bajoca roget
- Bajoca de careta curta
- Pésol de trencar

- Pésol fi
- Fava de Bétera
- Cacau del collaret

CUCURBITÀCIES

- Carabassa xata de torrar
- Carabassa de cacahuet
- Carabasseta blanca
- Carabasseta d'Utiel
- Cogombre curt de vinagre
- Cogombre de la Nucia
- Meló d'Alger pipa roja
- Meló d'Alger sang de bou
- Melona
- Meló blanc ratllat
- Meló tendral negre

UMBELÍFERES

- Safanòria morada

CRUCÍFERES

- Col de Xàtiva
- Rave roig

LILIÀCIES

- Ceba bavosa
- Ceba de mig gra
- Ceba de gra

COMPOSTES

- Encisam mantegós d'Ademús
- Encisam morat de Morella
- Encisam maravilla d'Espadà
- Encisam "orella de burro"

QUENOPODIÀCIES

- Bleda d'Eslida